



SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021-2026

(skrajne daty)

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Metody specjalne – terapia manualna
Kod przedmiotu	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Poziom kształcenia	Studia jednolite magisterskie
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr studiów	III rok, 6 semestr
Rodzaj przedmiotu	Podstawy fizjoterapii
Język wykładowy	Polski
Koordynator	dr Adrian Kuźdzał
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Grzegorz Magoń – ćwiczenia laboratoryjne Dr Adrian Kuźdzał – ćwiczenia laboratoryjne Mgr Anna Olech – Kuciemba – ćwiczenia laboratoryjne Mgr Ewa Świętojańska – ćwiczenia laboratoryjne

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Sem. (nr)	Wykl.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (GN)	Liczba pkt ECTS
1	-	-	-	40	-	-	-	10	2

1.3. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Opanowanie treści przedmiotów: Anatomia, Biomechanika stosowana i kliniczna, Masaż Lecznicy oraz Diagnostyka w fizjoterapii i Podstawy Terapii Manualnej.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu

C1	Poznanie zasad doboru technik terapii manualnej wykonywanych na kręgosłupie w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta
C2	Poznanie teoretycznych, metodycznych i praktycznych wybranych elementów terapii manualnej kręgosłupa
C3	Poznanie wskazań i przeciwwskazań do wykonywania terapii manualnej na kręgosłupie
C4	Zdobycie umiejętności planowania, doboru oraz wykonania zaawansowanych technik terapii manualnej kręgosłupa z wykorzystaniem przyborów do terapii manualnej oraz zaawansowanych technik manualnych

3.2 EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Zna zasady doboru środków, form i technik manualnych w zależności od rodzaju dysfunkcji, stanu i wieku pacjenta	C_W5.
EK_02	Zna teoretyczne, metodyczne i praktyczne podstawy terapii manualnej	C_W7.
EK_03	Zna wskazania i przeciwwskazania do terapii manualnej	C_W8.
EK_04	Potrafi zaplanować, dobrać i wykonać zabiegi z zakresu terapii manualnej	C_U8.
EK_05	Potrafi obsługiwać i stosować urządzenia/przybory wykorzystywane w terapii manualnej oraz w specjalnych metodach fizjoterapii.	C_U9.
EK_06	Potrafi wykazać zaawansowane umiejętności manualne pozwalające na zastosowanie właściwej techniki z zakresu terapii manualnej	C_U10.

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE

A. Problematyka ćwiczeń laboratoryjnych

Treści merytoryczne
Ćwiczenia organizacyjne. Podanie zasad, form i warunków zaliczenia przedmiotu. Przedstawienie tematyki ćwiczeń realizowanych w bieżącym semestrze oraz pozycji piśmiennictwa wymagane do realizacji tematu. Wprowadzenie do specjalistycznych metod z terapii manualnej i mobilizacji.
Diagnostyka i leczenie dysfunkcji ruchowych stawów krzyżowo-biodrowych, wskazania i przeciwwskazania do terapii manualnej. Teoretyczne, metodyczne i praktyczne wybrane elementy terapii manualnej, zasady doboru odpowiednich technik, wykonanie zaplanowanych technik z wykorzystaniem przyborów do terapii manualnej i z wykorzystaniem zaawansowanych technik manualnych.
Diagnostyka i leczenie dolegliwości bólowych stawów krzyżowo-biodrowych, wskazania, przeciwwskazania do terapii manualnej. Teoretyczne, metodyczne i praktyczne wybrane elementy terapii manualnej, zasady doboru odpowiednich technik, wykonanie zaplanowanych technik z wykorzystaniem przyborów do terapii manualnej i z wykorzystaniem zaawansowanych technik manualnych.

Diagnostyka i leczenie dysfunkcji ruchowych odcinka lędźwiowego kręgosłupa, wskazania i przeciwwskazania do terapii manualnej. Teoretyczne, metodyczne i praktyczne wybrane elementy terapii manualnej, zasady doboru odpowiednich technik, wykonanie zaplanowanych technik z wykorzystaniem przyborów do terapii manualnej i z wykorzystaniem zaawansowanych technik manualnych.
Diagnostyka i leczenie dyskopatii odcinka lędźwiowego kręgosłupa, wskazania i przeciwwskazania do terapii manualnej. Teoretyczne, metodyczne i praktyczne wybrane elementy terapii manualnej, zasady doboru odpowiednich technik, wykonanie zaplanowanych technik z wykorzystaniem przyborów do terapii manualnej i z wykorzystaniem zaawansowanych technik manualnych.
Diagnostyka i leczenie dysfunkcji ruchowych odcinka piersiowego kręgosłupa, wskazania i przeciwwskazania do terapii manualnej. Teoretyczne, metodyczne i praktyczne wybrane elementy terapii manualnej, zasady doboru odpowiednich technik, wykonanie zaplanowanych technik z wykorzystaniem przyborów do terapii manualnej i z wykorzystaniem zaawansowanych technik manualnych.
Diagnostyka i leczenie dyskopatii odcinka piersiowego kręgosłupa, wskazania i przeciwwskazania do terapii manualnej. Teoretyczne, metodyczne i praktyczne wybrane elementy terapii manualnej, zasady doboru odpowiednich technik, wykonanie zaplanowanych technik z wykorzystaniem przyborów do terapii manualnej i z wykorzystaniem zaawansowanych technik manualnych.
Diagnostyka i leczenie dysfunkcji ruchowych odcinka szyjnego kręgosłupa, wskazania i przeciwwskazania do terapii manualnej. Teoretyczne, metodyczne i praktyczne wybrane elementy terapii manualnej, zasady doboru odpowiednich technik, wykonanie zaplanowanych technik z wykorzystaniem przyborów do terapii manualnej i z wykorzystaniem zaawansowanych technik manualnych.
Diagnostyka i leczenie dyskopatii odcinka szyjnego kręgosłupa, wskazania i przeciwwskazania do terapii manualnej. Teoretyczne, metodyczne i praktyczne wybrane elementy terapii manualnej, zasady doboru odpowiednich technik, wykonanie zaplanowanych technik z wykorzystaniem przyborów do terapii manualnej i z wykorzystaniem zaawansowanych technik manualnych.
Metody terapii punktów spustowych. Wskazania i przeciwwskazania. Teoretyczne, metodyczne i praktyczne wybrane elementy terapii punktów spustowych, zasady doboru odpowiednich technik, wykonanie zaplanowanych technik z wykorzystaniem przyborów z wykorzystaniem zaawansowanych technik manualnych. Elementy obiektywnej diagnostyki funkcjonalnej w terapii manualnej kręgosłupa, m.in.: sEMG mięśni kręgosłupa, inklinometryczne badanie ruchomości kręgosłupa.
Zaliczenie

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Ćwiczenia laboratoryjne: praca w parach (symulacje pacjent/terapeuta), praca w grupach, analizy studium przypadku, rozwiązywanie zadań, dyskusje.

Praca własna: analiza literatury przedmiotu, poprawne merytoryczne i techniczne przygotowanie testów funkcjonalnych

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01, EK_02, EK_03	Zaliczenie ustne z pytaniami otwartymi problemowymi.	ĆW.

EK_04, EK_05, EK_06	Zaliczenie praktyczne	ĆW.
------------------------	-----------------------	-----

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Ćwiczenia laboratoryjne:

Ocena wiedzy (EK_01, EK_02, EK_03)

Możliwe „wejściówki” z 2 ostatnich zajęć.

Zaliczenie ustne z pytaniami otwartymi problemowymi.

5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%

4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%

4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%

3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%

3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%

2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%

Ocena umiejętności (EK_04, EK_05, EK_06):

Zaliczenie praktyczne: przygotowanie i przeprowadzenie badania oraz terapii kręgosłupa wg materiału objętego programem zajęć w semestrze.

5.0 – student samodzielnie, prawidłowo pod względem merytorycznym i metodycznym przygotowuje i przeprowadza badanie i terapię odcinka kręgosłupa wybranego przez prowadzącego, nie wymaga żadnych uwag prowadzącego.

4.5 – student samodzielnie, poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym przygotowuje i przeprowadza badanie i terapię odcinka kręgosłupa wybranego przez prowadzącego, wymaga drobnych uwag prowadzącego, głównie natury technicznej do prowadzonego pokazu.

4.0 – student samodzielnie, poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym przygotowuje i przeprowadza badanie i terapię odcinka kręgosłupa wybranego przez prowadzącego, wymaga niewielkiej pomocy prowadzącego pod względem technicznym oraz metodycznym do prowadzonego pokazu.

3.5 - student samodzielnie, poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym przygotowuje badanie i terapię odcinka kręgosłupa wybranego przez prowadzącego, a następnie przeprowadza je z umiarkowaną pomocą prowadzącego pod względem technicznym oraz metodycznym.

3.0 – student samodzielnie przygotowuje badanie i terapię odcinka kręgosłupa wybranego przez prowadzącego, pokaz wymaga korekty ze strony prowadzącego, a następnie przeprowadza pokaz wymagając umiarkowanej pomocy prowadzącego pod względem technicznym oraz metodycznym.

2.0 – student nie potrafi samodzielnie przygotować badania i terapii wybranego odcinka kręgosłupa i/lub prawidłowo je przeprowadzić mimo pomocy prowadzącego.

Ocenę pozytywną z przedmiotu można otrzymać wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny za każdy z ustanowionych efektów uczenia się.

Ocenę końcową z przedmiotu stanowi średnia arytmetyczna z ocen cząstkowych.

Istnieje możliwość zmiany formy zajęć oraz zaliczeń: kontaktowa / zdalna / hybrydowa zależnie od bieżącej sytuacji epidemicznej i po uzyskaniu zgody kierownika kierunku.

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	40
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	1
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	9
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

Wymiar godzinowy	-
Zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Westerhuis P, Weisner R.: Wzorce kliniczne w terapii manualnej. Wydawnictwo Ortokursy, Warszawa 2019 r.
2. Nicola J. Petty. Badanie i ocena narządu ruchu, Elsevier Urban&Partner 2010r.
3. Kapandji A.I.. Anatomia Funkcjonalna Stawów Tom 3 Kręgosłup i głowa. Elsevier Urban&Partner 2013r
4. Buckup K. Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni. PZWL, Warszawa, 2005r.
5. Arkuszewski Z. Podręcznik Medycyny Manualnej – miednica, kręgosłup lędźwiowy, piersiowy, żebra. Elipsa-JAIM, Kraków 2006 r.

Literatura uzupełniająca:

1. Stodolny J. Choroba przeciążeniowa kręgosłupa. ZL- Natura, Kielce, 2000r.
2. Hartman L. Podręcznik technik osteopatycznych. Wyd. ZL-Natura, Kielce 2000r.
3. Lewit K. Terapia manualna w rehabilitacji chorób narządu ruchu. Wyd. ZL-Natura, Kielce, 2001 r.
4. Adams M, Bogduk N., Burton K., Dolan P. Biomechanika Bólu Kręgosłupa, DB Publishing 2010 r.

5. Czasopismo „Physiotherapy Review” (do 2019 roku wydawane jako „Medycyna Manualna” - kwartalnik PTMM Polskiego Towarzystwa Medycyny Manualnej). Kwartalnik Krajowej Izby Fizjoterapeutów (KIF), redaktor prowadzący dr Adrian Kuźdzał.
6. **Kuźdzał A.**, Kłoda Z., Wroński Z. Mobility of the Cervical Spine in Women with Headaches. PTrev 2021; vol 25 (2) 16-25.
7. Groeneweg R, van Assen L, Kropman H, et al. Manual therapy compared with physical therapy in patients with non-specific neck pain: a randomized controlled trial. Chiropr Man Therap. 2017;25:12. Published 2017 Apr 28. doi:10.1186/s12998-017-0141-3
8. Donald A. Neumann. Kinesiology of the Musculoskeletal System Foundations for Rehabilitation. Mosby 2016.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej